

zaaknummer 2013W1083

24 oktober 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) de volgende beslissing inzake de klacht van:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: klager,

juridisch adviseur: mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken, advocaat te Breda,

tegen:

Broeder [naam],

verdere personalia onbekend

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde 1,

lid van de Congregatie van de Priesters van het Heilige Hart van Jezus.

onbekende pastoor,

verdere personalia onbekend,

de persoon over wie geklaagd wordt,

hierna ook te noemen: aangeklaagde 2,

kerkelijk gezagdrager onbekend

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 21 mei 2014.

Op 12 juni 2014 is bij de griffie, namens de Congregatie van de Priesters van het Heilig Hart, een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van mr. R. P. Baetens, advocaat te Tilburg.

Op 24 september 2014 is van de zijde van klager een verklaring van zijn psycholoog drs. [naam]ontvangen.

Op 30 september 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Namens de Congregatie zijn verschenen: [naam], overste van de Congregatie der Priesters van het Heilig Hart van Jezus en mr. R.P. Baetens, advocaat te Tilburg.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1 De vader van klager was schipper en is op de dag van zijn geboorte verdronken. De moeder van klager kreeg hierdoor psychische klachten die maakten dat zij niet langer voor klager en zijn zusjes kon zorgen. Op driejarige leeftijd is klager uit huis geplaatst. Klager heeft van zijn vierde tot zijn eenentwintigste jaar in internaten verbleven. Klager verbleef van 1972 tot 1975 in [instelling] te [plaats].

Ten aanzien van aangeklaagde 1

2.2. Klager zat in de groep “[naam]”. Aangeklaagde 1 was 's avonds de zaalbroeder. Op een avond lag klager al op de slaapzaal in zijn bed toen hij rond 21:30 uur door aangeklaagde 1 uit bed werd gehaald. Klager werd meegenomen naar de dagzaal waar ook mevrouw [naam] was. Mevrouw [naam] had regelmatig dienst op de slaapzaal waar klager sliep. Klager moest met zijn blote knieën op een kokosmat knielen, met zijn rug naar aangeklaagde 1 en mevrouw [naam] toe. Voor zijn gevoel moest klager zo uren blijven zitten. Na afloop moest hij aangeklaagde 1 heel stevig vastpakken, bij wijze van excuses. Klager had het idee dat achter zijn rug van alles gebeurde tussen aangeklaagde 1 en mevrouw [naam]. Hij had ook de indruk dat het vastpakken van aangeklaagde 1 een seksuele lading had. Klager hoorde aangeklaagde 1 immers hijgende geluiden maken en maakte daaruit op dat van een zekere lust sprake was.

Ten aanzien van aangeklaagde 2

2.1. Gedurende zijn verblijf in [instelling] werd klager gevraagd misdienaar te zijn in de kapel van [instelling]. De mis werd meerdere malen opgedragen door aangeklaagde 2. Klager voelde zich zeer vereerd toen hij werd gevraagd om misdienaar te zijn. Hij was erg geïnteresseerd en stelde dan ook veel vragen aan de pastoor. Zo kwam het dat klager achter de schermen mocht kijken na de mis. Hij mocht helpen met het opruimen van de kelk en de spullen in de kluis zetten. Op enig moment trok de pastoor zijn kleed uit en vroeg klager om hem te helpen met plassen. Klager moest met zijn handen onder de kleding aan het blote geslachtsdeel van aangeklaagde 2 voelen. Na verloop van tijd gingen de handelingen steeds verder; klager moest aangeklaagde 2 ook aftrekken, waarbij hij ook klaarkwam. Aangeklaagde 2 vroeg aan klager of hij het leuk vond om hem af te trekken. Klager durfde geen “nee” te zeggen. Klager heeft aangeklaagde 2 ook wel eens moeten pijpen. Het sperma dat in zijn mond kwam, vond hij ontzettend vies. Klager heeft daar toen iets van gezegd en aangeklaagde 2 zei toen, dat dat de volgende keer niet meer hoefde. Het misbruik heeft vrijwel wekelijks plaatsgevonden gedurende een periode van 2 jaar.

2.3. Klager heeft gedurende zijn verblijf op [instelling] ook lichamelijk geweld ervaren.

2.4. Klager heeft het misbruik besproken met zijn psycholoog drs. [naam], waar hij rond zijn 18^e jaar mee in contact is gekomen, en zijn huisarts. Pas na het overlijden van zijn moeder in 2001 is klager voor het eerst over het misbruik gaan praten met zijn psycholoog. In de ontvangen schriftelijke verklaring gaat mevrouw [naam] hier nader op in. Met zijn vrouw kan hij er moeilijk over praten; zij kan niet goed omgaan met de problemen van klager. Klager is sinds zijn 20^e jaar samen met zijn vrouw. Ze hebben twee dochters, respectievelijk 15 en 9 jaar oud. Klagers oudste dochter en zijn echtgenote lijden aan het syndroom [naam]. Door het misbruik kan klager niet met zijn dochters knuffelen; hij is bang hen op een verkeerde manier aan te raken.

Ongeveer vier jaar geleden is klager teruggegaan naar [instelling]. Bij “[groep]” heeft hij toen met ene “[naam]” gesproken.

Klager is inmiddels wegens allerhande lichamelijke problemen afgekeurd voor zijn werk.

2.4. Aanvankelijk leek het klager geen goed idee om de Klachtenprocedure op te starten. Het hele gezin leunt immers op zijn draagkracht. Zijn psycholoog heeft hem echter over de drempel geholpen. Het naar voren brengen van de klachten zou klager opluchting kunnen brengen. Klager wenst derhalve zijn verhaal kenbaar te maken.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Ten aanzien van aangeklaagde 1

3.1. Mr. Baetens heeft aangegeven dat, voor zover de Congregatie heeft kunnen nagaan, geen broeder met de naam [naam] of [naam] werkzaam is geweest in [instelling]. De door klager genoemde naam roept ook geen associaties op met (oud)congregatielieden die in [instelling] hebben gewerkt.

Ten aanzien van aangeklaagde 2

3.2. Volgens de Congregatie is de identiteit van aangeklaagde 2 evenmin te achterhalen. Zoals in eerdere klachtzaken reeds is aangegeven, beschikt de Congregatie niet over het archief van [instelling] en in het congregatiearchief zijn geen gegevens opgenomen over diensten of functies in de kapel van [instelling]. Derhalve is niet na te gaan wie in de periode 1972-1975 aldaar als pastoor optrad. Het kan een congregatielid zijn geweest, maar dat is niet noodzakelijk.

4. De beoordeling

Ten aanzien van aangeklaagde 1

4.1. Aangezien de identiteit van aangeklaagde 1 niet is komen vast te staan en er geen nadere aanknopingspunten zijn om deze alsnog te achterhalen, kan klager niet ontvangen worden in zijn klacht tegen aangeklaagde 1. Gelet op het vorenstaande kan in het midden blijven of de door klager i.c. verweten gedragingen moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

Ten aanzien van aangeklaagde 2

4.3. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Op dit moment staat de identiteit van aangeklaagde 2 niet vast. Klager heeft ter zitting aangegeven dat hij via internet heeft getracht nadere informatie te achterhalen. Op een site

heeft hij foto's gezien, waaronder 1 van hemzelf. Voorts herkende hij op een foto uit 1964 een pater, die mogelijk aangeklaagde 2 zou kunnen zijn. Een aantal jaren geleden heeft klager een bezoek gebracht aan [instelling] en bij paviljoen [naam] gesproken met [naam].

Pater [naam] heeft ter zitting aangegeven bereid te zijn bij de nog levende broeders die op [instelling] werkzaam zijn geweest na te vragen wie in de periode 1972-1975 de vaste pater was die de mis deed. Dit zou gecombineerd kunnen worden met een fotoconfrontatie.

4.4. Op grond van artikel 17 lid 1 van de Procedure gelast de Klachtencommissie dan ook een nader onderzoek teneinde de identiteit van aangeklaagde te achterhalen. De Klachtencommissie verzoekt hiertoe de Congregatie na te gaan wie ten tijde van het gestelde misbruik de vaste pater was die de mis deed en, indien mogelijk, foto's te traceren van de betreffende pater teneinde een fotoconfrontatie te organiseren. De Klachtencommissie verleent de Congregatie daartoe een termijn van zes weken te rekenen vanaf de datum van deze tussenbeslissing. Mocht er voorts nog aanleiding bestaan tot een verder onderzoek, bijvoorbeeld in de vorm van het horen van personen, dan zal de Klachtencommissie een bijzondere griffier hiertoe een nader te formuleren onderzoeksopdracht geven.

5. De beslissing

Ten aanzien van aangeklaagde 1

De Klachtencommissie verklaart klager niet ontvankelijk in zijn klacht.

Ten aanzien van aangeklaagde 2

- De Klachtencommissie besluit tot het instellen van een nader onderzoek zoals hiervoor onder 4.3 overwogen;
- De Klachtencommissie houdt iedere verdere beslissing aan.

Dit advies is vastgesteld op 24 oktober 2014 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, drs. L. Erftemeyer en drs. J.L.H.H. kunnen, leden, bijgestaan door mr. L. Sanders, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.